

DSPaM

Dansk Selskab for Palliativ Medicin

Høringssvar: Høring over udkast til forslag til lov om opgaveflytning, national sundhedsplan, nærsundhedsplaner m.v. ”

Dato 1. juli 2025

Til:
Indenrigs – og Sundhedsministeriet

Palliativ indsats er central for indfrielse af ambitionerne i sundhedsreformen, men mangler i lovteksten

Dansk Selskab for Palliativ Medicin (DSPaM) takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ”Høring over udkast til forslag til lov om opgaveflytning, national sundhedsplan, nærsundhedsplaner m.v. ”

DSPaM deler ambitionen om at sikre større lighed i sundhed, øget nærhed og en rettidig, sammenhængende og tidlig indsats af ensartet høj kvalitet for alle patienter (1).

Styrkelse af den samlede palliative indsats er helt central i forhold til indfrielse af ambitionerne i sundhedsreformen og den nye sundhedslov. Der er evidens for at palliation lindrer lidelse hos syge og døende, sikrer god koordination, forebygger unødige indlæggelser og overbehandling. Palliation leveres på tværs af regioner, almen praksis og kommuner og er en central del af det nære sundhedsvæsen.

Der dør ca 57.000 mennesker i Danmark om året (2). Mere end en tredjedel dør på hospitalet (3) og i de sidste måneder før døden ses en eksplosiv vækst i hospitalsindlæggelser (4). Udsigtsløse indlæggelser, i den sidste del af livet, har store konsekvenser for patienten, de pårørende og ikke mindst for presset ind mod sundhedsvæsenet.

Det er på denne baggrund afgørende at palliation bliver en del af den fremtidige lovtekst.

DSPaM indstiller derfor, at lovteksten tilpasses så palliation fremgår eksplicit. Selskabet indstiller samtidig, at der tilføjes en patientrettighed om vurdering af palliative behov (§84b) på linje med patienters ret til vurdering af genoptræningsbehov og udarbejdelse af genoptræningsplaner (§84). Regionerne vil med denne lovmæssige præcisering få skærpet opmærksomheden på palliation (5-7) i overensstemmelse med den politiske og faglige ambition (8-12).

Konkrete ændringer til lovteksten:

Paragraf	Lovtekst (tilføjelser indsat med rødt)
§84 <i>Nyt afsnit</i>	§ 84b Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om, at regionsrådet tilbyder en plan for palliation, til patienter, der har et lægefaglig begrundet behov for palliative indsatser i forbindelse med kontakt med sygehuset.
§118d. s.2.	Tilføjelse til lovteksten: Regionsrådet tilbyder vederlagsfrit midlertidigt ophold på sundheds- og omsorgspladser til personer, der har bopæl i regionen, og som har behov for sundhedsfaglige indsatser, der tilsammen har et rehabiliterende og/eller pallierende sigte, hvis disse ikke kan tilrettelægges hensigtsmæssigt under ophold i eget hjem.
§118d. stk. 2. s.2.	Tilføjelse til lovteksten: Regionsrådet er ansvarlig for at yde sundhedsfaglige indsatser med et rehabiliterende og/eller pallierende sigte samt den pleje og omsorg, som borgeren har behov for under opholdet.
§138	<i>Ingen forslag om ændring.</i>
§206d.	Tilføjelse til lovteksten: Regionsrådet har ansvar for, at hvert sundhedsråd for eget geografiske område udarbejder en nærsundhedsplan, der konkret beskriver omstilling og udbygning af det nære sundhedsvæsen, herunder f.eks. hvordan sygehusene understøtter behandling, forebyggelse, rehabilitering og palliation tæt på borgerne, og i eget hjem

Med disse tilføjelser sikres patienters rettigheder til palliativ indsats på samme niveau som retten til rehabilitering i Sundhedsloven.

DSPaM's vigtigste kommentarer til fortolkning af lovgivningen i den nuværende form er i øvrigt:

Skrøbelige patienters behov kalder på indsats med palliativt sigte

Lovforslaget introducerer regionale sundheds- og omsorgspladser. Data fra de eksisterende kommunale midlertidige døgnpladser viser, at 7% af patienterne indlægges akut fra pladserne, at 16% dør inden for 30 dage efter udskrivelse og at 38% dør inden for det første år (13). Tallene vidner om, at en betydelig andel af patienterne på disse pladser er særdeles skrøbelige og har komplekse behov. For disse patienter er indsats med palliativt sigte afgørende – herunder afklaring af ønsker til fremtidig pleje og behandling samt stillingtagen til udrednings- og behandlingsniveau, ikke mindst for at kunne respektere den enkelte patients ønsker, men også for at undgå unødige indlæggelser og udsigtsløs behandling. Lovteksten fokuserer dog primært på det rehabiliterende sigte. Ved indførelse af de indstillede ændringer til lovgivningen ovenfor vil en målrettet og integreret palliativ indsats blive en forpligtende indsats.

Risiko for manglende sammenhæng i indsatser

Lovforslaget beskriver ikke, hvordan regionale sundheds- og omsorgspladser koordineres med kommunale pladser. Det kan medføre skift i ansvar, lægedækning og personale med risiko for manglende sammenhæng i patientforløbet især for skrøbelige patienter. DSPaM anbefaler at placeringen af midlertidige regionale og kommunale pladser sker samme sted for at sikre sammenhæng og kontinuitet.

Medtænk specifikke palliative tilbud i terminologi og beskrivelse

Der findes flere specifikke palliative tilbud, i form af specialiserede palliative senge på hospitaler, specialiserede udkørende palliative teams, hospice samt kommunale tilbud. Dette bør medtænkes i fortolkning af lovteksten.

DSPaM ønsker at bidrage til udformning af en lovgivning, der – i overensstemmelse med intentionerne i sundhedsreformen – understøtter sundhedsprofessionelles mulighed for at lindre lidelse hos mennesker med alvorlig sygdom, til gavn for både patienter og pårørende.

DSPaM stiller sig gerne til rådighed for en åben og konstruktiv dialog med relevante myndigheder og deltager gerne i faglige drøftelser, der kan kvalificere beslutningsgrundlaget og sikre, at den palliative indsats styrkes på et solidt fagligt fundament.

Pva Bestyrelsen for Dansk Selskab for Palliativ Medicin

Formand Emma Helledie
Næstformand Anette Hygum
Professor Ann-Dorthe Zwisler

Referencer

- 1) Dansk Selskab for Palliativ Medicin: National strategi for lindring af patienter med livstruende sygdomme.
https://palliativmedicin.dk/wp-content/uploads/2024/04/DSPaM_National-strategi-2024.pdf
- 2) <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/doedsfald>
- 3) [Dødsfald fordelt på dødssted og region 2014-2023](#)
- 4) Healthcare utilisation trajectories in patients dying from chronic obstructive pulmonary disease, heart failure or cancer: a nationwide register-based cohort study
<https://bmjopen.bmj.com/content/bmjopen/11/11/e049661.full.pdf>
- 5) Rigsrevisionens beretning om ventetid til specialiseret lindring for patienter med livstruende sygdomme maj 2025
<https://www.rigsrevisionen.dk/Media/638826416432697549/SR1724.pdf>
- 6) Rigsrevisionens notat om beretning om adgangen til specialiseret palliation august 2023
<https://palliativmedicin.dk/wp-content/uploads/2023/10/Rigsrevisionen-notat-om-beretning-om-adgangen-til-specialiseret-palliation-2023.pdf>
- 7) Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger: Adgangen til specialiseret palliation august 2020
<https://palliativmedicin.dk/wp-content/uploads/2021/12/rigsrevisionens-rapport.pdf>
- 8) Sundhedsstyrelsens Anbefalinger for den palliative indsats 2017
<https://www.sst.dk/da/sygdom-ogbehandling/~media/79CB83AB4DF74C80837BAAAD55347D0D.ashx>
- 9) Kristeligt Dagblad: Danskere lider uden lindring. Sophie Løhde: "Det kan vi ikke leve med." 21.05.2025.
<https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/danskere-lider-uden-lindring-sophie-loehde-det-kan-vi-ikke-leve-med>
- 10) Danske Regioners Positionspapir for udviklingen af den palliative indsats
<https://www.regioner.dk/media/13753/positionspapir-for-udvikling-af-den-palliative-indsats-danske-regioner-august-2020.pdf>
- 11) AFTALE OM SUNDHEDSREFORM 2024
https://www.ism.dk/Media/638682281997250085/01-Aftale-om-sundhedsreform-2024_TILG.pdf
- 12) Lægeforeningens holdningspapir til styrket palliation
https://laeger.dk/media/nxp0w5e5/laegeforeningens-holdningspapir-forslag-til-styrket-palliation.pdf?fbclid=IwY2xjawltGRRleHRuA2FlbQlXMAABHRXvpDYw9HhWebyirDG23cjclfa7Y9Gi7ecL3dBfm5KyIVCyLz2vsFrQGA_aem_H7bT9tf8-aOMqO5QX2bzgA
- 13) Harbi, H., Lundby, C., Jensen, P.B. et al. Characteristics and care trajectories of older patients in temporary stays in Denmark. Eur Geriatr Med (2025)
<https://link.springer.com/article/10.1007/s41999-025-01209-9>